

3 BAKGRUND OCH NULÄGE

ÖVERSIKTSPLAN 2030

"EN MODERN HANDELSORT
MED GAMLA ANOR"

ÖVERSIKTSPLANENS HANDLINGAR

Läsanvisning

Översiktsplan 2030 består av 3 delar.

Del 1 Mål, strategier och framtidsvisioner

I dokumentet beskrivs kommunens övergripande mål, strategier och framtidsvisioner för den långsiktiga planeringen samt konkreta utvecklingsförslag. Dokumentet avslutas med en sammanfattande miljökonsekvensbeskrivning.

Del 2 Vindbruksplan

I dokumentet sammanställs förutsättningarna för vindkraftsetableringar inom kommunen. Dokumentet avslutas med en miljökonsekvensbeskrivning av planförslaget rörande vindkraft.

Del 3 Bakgrund och nuläge

Dokumentet beskriver bakgrund och nuläge i kommunen. Den fakta som sammanställts här ligger till grund för ställningstaganden i översiktsplanens övriga delar. I detta dokument redovisas inga politiska ställningstaganden.

Översiktsplan 2030 ersätter följande handlingar:

- Översiktsplan 2005, antagen 2005-12-12, Kf § 118.
- Fördjupad översiktsplan för Ludvigsborgs-området, antagen 2003-06-23, Kf § 78.

MEDVERKANDE

Medverkande politiker

Politisk styrgrupp

Beslut om antagande fattades av Kommunfullmäktige 2016-03-21, § 41.

Beslut om utställning fattades av Kommunstyrelsen 2015-08-10, § 164. Utställning hölls september - november 2015.

Beslut om samråd fattades av Kommunstyrelsens arbetsutskott 2014-04-23, § 110. Samråd hölls juni - augusti 2014.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Susanne Meijer (S), ordförande

Magnus Lennartson (C), 1: e vice ordförande

Stefan Borg (SD), 2:e vice ordförande

Birger Larsson (FP)

Eva Lindholm (M)

Medverkande tjänstemän

Johan Eriksson, kommunchef

Åsa Ratcovich, samhällsbyggnadschef

Caroline Kroeker, planarkitekt

Carin Holst, landskapsarkitekt

I förekommande fall har också andra resurspersoner och konsulter deltagit för särskild sakkunskap i olika delar.

Fotografier och illustrationer

Alla fotografier i dokumentet tillhör Hörby kommun och är skyddade enligt upphovsrättslagen. I de fall inget namn anges intill bilden är fotografiet taget av Caroline Kroeker och Carin Holst.

Illustrationer är framtagna av Caroline Kroeker och Carin Holst om ingenting annat anges.

3. BAKGRUND OCH NULÄGE

3.1 HÖRBY KOMMUN 4

HÖRBY KOMMUN	6
Kommunens organisation	7
Befolkningsutvecklingen i Skåne	7
Arbete och sysselsättning	8
Social utsatthet	9
Medborgarnas trivsel	10

3.2 NATUR- OCH KULTURMILJÖ 12

NATUR- OCH KULTURMILJÖ	14
Geologi	15
Klimat	17
NATUR- OCH VATTENOMRÅDEN	18
Hörby kommuns landskapskaraktärer	19
Vatten och vattenområden	21
Rekreation och friluftsliv	23
KULTURMILJÖ	26
Landskapets förändring	27
Kulturhistoriska spår i dagens bebyggelse	32

3.3 INFRASTRUKTUR 34

INFRASTRUKTUR	36
Trafik	37
Vatten och avlopp	40
Avfallshantering	42
Energi	42
El- och kraftnät	44
Bredband	44
Vindkraft	45

3.4 SKOLA, OMSORG, KULTUR OCH FRITID 46

SKOLA, OMSORG, KULTUR OCH FRITID	48
Skola och utbildning	50
Vård och omsorg	50
Kultur och fritid	51

3.5 HÄLSA OCH SÄKERHET 56

HÄLSA OCH SÄKERHET	58
Verksamheter med miljöpåverkan	59
Miljöstörande företeelser	62

3.6 RIKSINTRESSEN OCH SKYDDADE OMRÅDEN 66

RIKSINTRESSEN OCH SKYDDADE OMRÅDEN	68
RIKSINTRESSEN	70
Riksintressen i Hörby kommun	71
SKYDDAD NATURMILJÖ	80
Skyddad av naturmiljö	81
Skydd av vattenområden och vattenförekomster	87
Planer och program	88
SKYDDAD KULTURMILJÖ	90
Skydd av kulturmiljö	91
Planer och program	92

3 HÖRBY KOMMUN

.1

HÖRBY KOMMUN

6

HÖRBY KOMMUN

Läget mitt i regionen, med högst en timmes bilresa till Skånes alla kuster, är en av Hörby kommuns största fördelar. Tillgången till regional kollektivtrafik från tätorten samt Hörbys läge i förhållande till riksväg 13 och E22 i stråket mot Malmö-Lundregionen bidrar till Hörby kommuns närhet till de större städerna.

Hörby kommun kan erbjuda ett varierat boende både i mindre byar och på landsbygden. Tätorten med sin småstadsprägel kan erbjuda ett brett bostadsutbud samt ett bra utbud av service. Hörby kommun har en levande landsbygd, med 11 aktiva byföreningar, där varje by har sin specifika prägel.

Hörbys varierande landskapskaraktärer med tillgång till både slättbygd och skogsbygd samt tillgängligheten till den bostadsnära naturen gör Hörby till en mångsidig kommun i regionen. Med de korta avstånden till de större städerna och Hörbys natursköna bostadsutbud förstärks kopplingen mellan stad och land.

KOMMUNENS ORGANISATION

Kommunens högsta beslutande instans är kommunfullmäktige som på riksnivå kan likställas med riksdagen. Fullmäktiges roll är att fastställa kommunens politiska mål, bestämma hur förvaltningsorganisationen ska se ut och fastställa budget. Under kommunfullmäktige finns kommunstyrelsen som kan likställas med regeringen. Dessutom finns ett antal nämnder som är beslutande organ för vardera förvaltning. De förtroendevalda politikerna i den kommunala organisationen väljs vid allmänna val vart fjärde år.

Medborgarinflytande

Medborgarna har enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900) möjlighet att delta i planprocessen får tillfälle till insyn, inflytande och engagemang. Man kan delta bland annat när kommunen tar fram en ny översiktsplan för hela kommunen, vindkraftverk eller enskilda detaljplaner som berör enskilda invånare.

Invånarna kan också påverka utvecklingen av kommunen genom att lämna medborgarförslag. Alla som är folkbokförda i Hörby kommun har rätt att lämna in medborgarförslag som kan påverka och förbättra den kommunala verksamheten.

BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN I SKÅNE

Befolkningsutvecklingen i Skåne har länge varit som starkast i västra delen av regionen, främst genom inflyttning av en förhållandevis ung befolkning. Befolkning, arbetstillfällen och service har i huvudsak koncentrerats till de västra och södra delarna av regionen medan den östra delen av Skåne haft en större andel äldre befolkning. Ökad rörlighet på arbetsmarknaden, ett ökat tryck på bostadsmarknaden i många av tätorterna samt en utbyggd kollektivtrafik och övrig infrastruktur har bidragit till att befolkningsökningen spridit sig inåt landet de senaste åren. Det har varit positivt för bland annat Hörby kommun.

Befolkningsutveckling i Hörby kommun

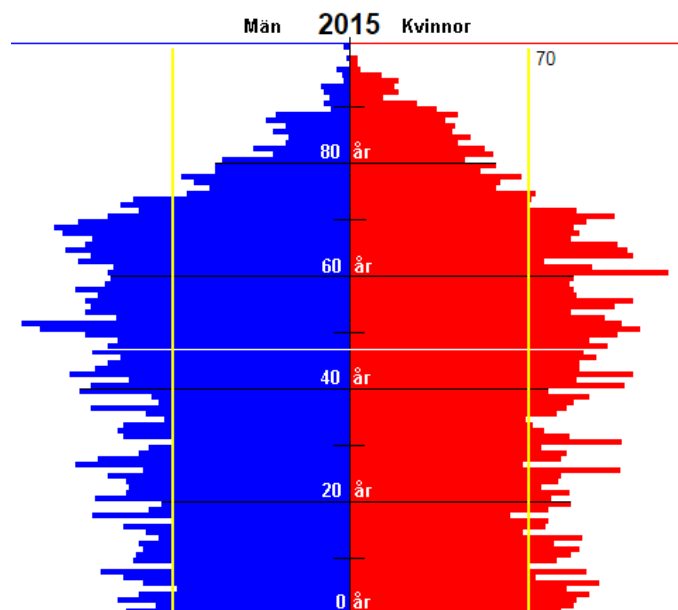
Sedan kommunen antog översiktsplanen från 2005 har Hörby kommun haft en svag befolkningsökning på ca 700 personer. Ända sedan 1950-talet har kommunen haft en varierad befolkningsutveckling, mellan 1950 och 1970 minskade antalet invånare i kommunen från 14 000 till 11 700 för att sedan åter öka. I dag ligger Hörby kommun med sina 15 020 invånare (2015) strax under medianstorleken bland Skånes 33 kommuner.

Kommunen har en relativt jämn fördelning över åldersgrupperna, 2015 låg tyngdpunkten på åldersgrupperna 45-70 år.

Medelålder och medellivslängd

2013 var medelåldern i Hörby kommun 42,9 år. Medelåldern för riket ligger något lägre än Hörby kommun med 41,2 år.

I Hörby kommun var under 2009–2013 den förväntade medellivslängden för kvinnor 83,9 år och för män 79,3 år. Snittet för Skåne län ligger på 83,7 år för kvinnor och på 79,7 år för män vilket innebär att både kvinnor och män har en något högre medellivslängd i Hörby kommun än i övriga Skåne.

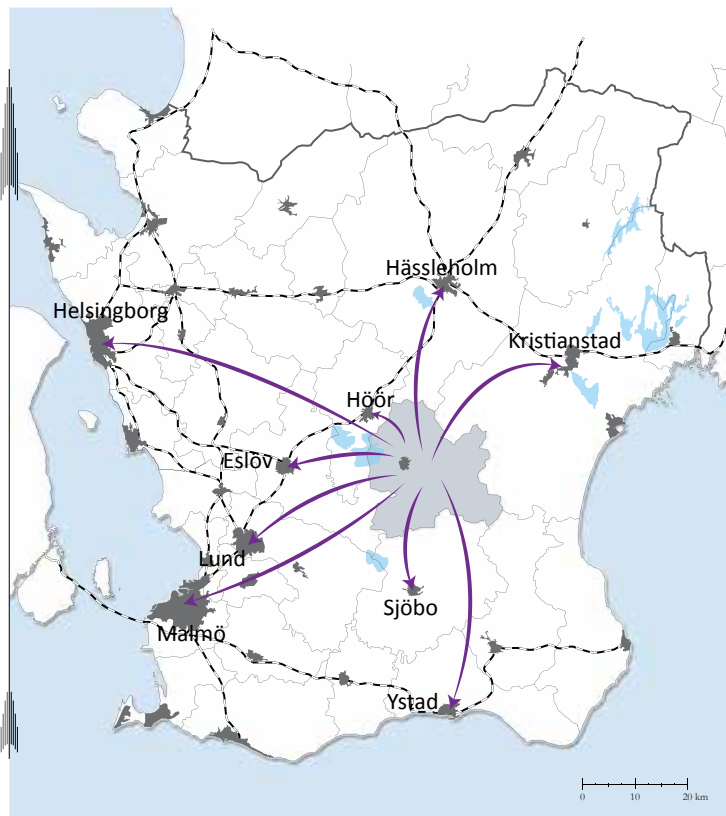
Ålderssammansättning Hörby kommun, SCB 2015.

Flyttningsmönster

Under 2014 ökade befolkningen i kommunen med tio personer, de flesta födda här. Andelen in- och utflyttade var under året likvärdiga. De som flyttar till kommunen är främst barnfamiljer och nysvenskar, medan de som flyttar från kommunen främst är unga vuxna m.fl. som ska studera eller arbeta på annan ort.

Enligt den kartläggning som gjordes 2011 visades att störst inflyttning står invånare mellan 26 och 30 år för. Inflyttningen sker främst från Malmö, kommuner utanför Skåne samt från Eslöv, Höör och utlandet. Under 2011 har störst inflyttning till Hörby kommun skett till landsbygden. Inom kommunen flyttar en del från landsbygden till tätorten. Detta innebär att bostäder på landsbygden lämnas lediga för exempelvis nyinflyttade till kommunen, en mycket viktig flyttkedja som kommunen bör upprätthålla.

ARBETE OCH SYSSELSÄTTNING

Hörby kommuns läge med närheten till de större kommunikationslederna och städerna ger invånarna goda möjligheterna att bo i kommunen och arbeta på annan ort.

Sysselsättning

I Hörby kommun fanns 2013 cirka 5 500 arbetstillfällen, flest anställda återfinns inom vård och omsorg. Hörby kommun var överlägset den största arbetsgivaren under 2013 med cirka 1 200 anställda. Därefter kom anställda inom medicinteknik med cirka 250 anställda.

Enligt statistik från Statistiska centralbyrån (SCB) var under 2012 antalet arbetslösa, 16-64 år, inom kommunen 512 personer. Detta ger en andel på 5,5 procent, vilket är lägre än både regionen, 7,5 procent, och riket, 6,5 procent. Under 2012 låg Skåne län över rikssnittet och var en av de regionerna i landet med högst andel arbetslösa. Hörby kommun har i jämförelse både med Skåne län och riket i övrigt lägre arbetslöshet, vilket troligen kan förklaras av att det här finns en stor andel småföretag.

Karta: Pendlingsavstånd

Malmö	54 km
Lund, ESS	34 km
Eslöv	26 km
Höör	14 km
Hässleholm	45 km
Kristianstad	45 km
Sjöbo	28 km
Ystad	53 km
Helsingborg	80 km

Pendlingsmönster

Arbetspendlingen till och från kommunen har under de senare åren haft en stadig ökning. De goda bussförbindelserna till Lund och Malmö samt närheten till Köpenhamn ger Hörby goda förutsättningar som pendlarkommun. Sedan 2000 har inpendlingen till kommunen ökat från 1 169 personer per dag till 1 859 personer per dag 2013. Även utpendlingen från kommunen har ökat från 2 947 personer per dag 2000 till 3 649 personer per dag 2013, det ger kommunen ett negativt pendlingsnetto. Hörby kommun tillhör den lokala arbetsmarknaden för Lund och Malmö där störst in- och utpendling sker till och från Lund, Malmö, Höör, Eslöv och Kristianstad.

Men Hörby är ingen utpräglad pendlarkommun, 2013 arbetade 3 669 personer inom hemkommunen och 1 859 pendlade in till kommunen. Detta innebär att 2013 sysselsatte kommunen 5 528 personer, det vill säga fler än vad som arbetspendlar ut från kommunen.

SOCIAL UTSATTHET

Flyktningmottagande

Antalet personer som söker asyl i Sverige och Skåne har ökat under de senaste åren, främst till följd av kriget i Syrien. Många av dem som kommer får uppehållstillstånd och tas emot i kommunerna. De skånska kommunernas mottagning av nyanlända ökade från cirka 3 146 personer 2013 till 5 556 personer 2014. Mottagandet är ojämnt fördelat mellan kommunerna, men kommungenomsnittet i Skåne ligger på cirka 4,3 mottagna nyanlända per 1 000 invånare 2014. Hörby kommun tar emot cirka 20 nyanlända svenskar varje år, enligt ett avtal med länsstyrelsen. Men i kommunen är det brist på bostäder för nyanlända vilket till stor beror på att det finns få hyresbostäder.

Hörby kommun har även ett avtal med Migrationsverket om att ta emot ensamkommande barn och unga. De ensamkommande barnen placeras i familjehem eller på hem för vård eller boende (HVB). Hörby kommun har i dagsläget

inget eget HVB-hem för placering av ensamkommande ungdomar men arbetar för att skapa ett eget HVB-hem för kommunens egna ensamkommande ungdomar. Därför placeras de flesta ungdomar i dag på HVB i andra kommuner.

Hemlöshet

Andelen hemlösa i kommunen och i Skåne generellt är oklar då mörkertalet är stort. Hemlöshet är både en socialpolitisk och bostadspolitiskt angelägenhet. Ett vanligt fenomen är att den lokala allmännyttan och hyresvärdarna inte ger hemlösa förstahandskontrakt på grund av låga inkomster, brist på referenser, avsaknad av tillsvidareanställning, betalningsanmärkningar, hyresskulder, missbruksproblem eller tidigare störningar. Eftersom många hyresvärdar inte godkänner försörjningsstöd som inkomst utestängs många personer från den ordinarie bostadsmarknaden. Bland de EU-medborgare och personer från tredje land som kommer till Sverige på EU-rättslig grund finns de som inte lyckas etablera sig på bostads- och arbetsmarknaden.

Hörby tätort.

MEDBORGARNAS TRIVSEL

Nedan följer ytterligare ett par viktiga aspekter som kommunen arbetar för.

Tillgänglighet

Kommunen ansvarar för att befintliga utomhus- och inomhusmiljöer är tillgängliga för personer med rörelse- och funktionshinder. Dessutom arbetar kommunen för att skapa trafiksäkra miljöer, högre trafiksäkerhet, förbättrad tillgänglighet och en ökad mängd säkra gång- och cykelvägar för alla inom Hörby kommun.

Handikapprådet följer upp kommunernas arbete med tillgänglighetsfrågor genom besök.

Trygghet

De som bor i Sverige är i huvudsak trygga personer som i tämligen liten utsträckning oroar sig för att utsättas för olika typer av brott. Trots detta upplever tre av fyra att brottsligheten i samhället ökar.

Ett av Hörby kommuns politiska mål, fastställda av kommunfullmäktige 2013, är nöjda och trygga medborgare. Årligen genomför Polismyndigheten i Skåne trygghetsmätningar. Mätningen från 2012 i Hörby kommun, tillsammans med poliser och medborgare, visar att invånarna i stort känner sig trygga. Den senaste trygghetsundersökningen visar att många övergripande problemområden har förbättrats, bland annat utemiljö, missbruksproblem och utomhusstörningar. Ökat har däremot den abstrakta oron att utsättas för egendomsbrott, den konkreta känslan av otrygghet och otryggheten att vistas ute ensam under kvällstid.

Hörby kommun arbetar ständigt med att förbättra tryggheten inom kommunen. Detta sker bland annat genom kommunens trygghetsråd, ett samarbete mellan kommunens olika nämnder och polisen, som arbetar med de övergripande frågorna som ska göra bidra till att Hörby kommun upplevs som tryggare.

Dessutom finns en fältgrupp som arbetar kontinuerligt med bl.a. brottsförebyggande arbete. Målet med fältgruppen är att skapa en trygg miljö för unga i Hörby att växa upp i genom att gruppen rör sig ute i samhället där unga befinner sig. Denna grupp har ett nära samarbete med polisen och skolan.

